

Pól e lél ek'awñ Galat eyñ

Ów ek'it eke wél k'uw any

Pól nòn lél na awñ Sinyamel ek'ann Galasi wus af a. (Yefenyina em a, Galasi wus na awñ Turki em). In obi li sigm Sinyamel amua em e beb es, gbekó eke n'ngbon wus ab af a, low yegm esél ejeci ow am ony yec'a eke li yegm Jesu Krist ec'Amani Mamn a e lís a titñ. Low yegm esél amua el Jwifel eke egn Jesu eb, ke am at neny es dad eke nawre ub es in it eke in k'ann Jwifel ec'ol a feñ ec'elum em: ow it ke wél úbr'r likr es, l'élum sol ek'el ob ij ec'a, ke l'ósu ses gbegbl e segn a. Agñ amua am dad yej'eke Pól in elm erm es tasi etñ ow'n itm eke we'n k'iri ow ec'odad a.

Pól nòn lél awñ Galat eyñ, yec'etñ ke n'óñ Krist e nawre ub esél a uw Amani Mamn eci low nenyembri nyam ab any. L'ikñ anym l'otar low nuñ af ek'ow it eke wél k'esñ'n Jesu Krist ec'erm es a e low akr. N'am at neny es li dad eke Nyam in esñ'n, kó ow'n elm agñ. Emeny n'am otar akr eke in e juma a tasi in el ke in óc Amani Mamn a in yegm agñ a ek'in elm Jwifel a. Ow ony n'am yegm eke onn a ce eke we'n b'oc in elu Jesu Krist em a, in b'onñ agñ in el nyim nyim Nyam ec'any af. In e lél a ec'ey es abal el em a, Pól am yegm eke nawre ub es ec'es an a e nuñ in el erur eke ow'n ony Jesu Krist ec'a lél onn a eke ow'n oc in elu ow em ab ab. Eke nawre ub es nyam b'onny erur na lele onn na ab a, in ec'es an a b'ow ey okm in obi em.

Esñn

1 ¹⁻²Em Pól, lél em lisjijmel a feñ ek'ann aña ab ab e nin em, m'am awñ Galat e Sinyamel a lél na. M'el erm es, gbekó ow elm agñ mum oglog egn kaka feñ ewm'm erm es. Tasi em a, Jesu Krist in obi lél Es Nyam ek'igbm'n luw em ab ab, ew'm erm es. ³Ke Nyam ey Es lél Es Kótókó Jesu Krist ab édn ony ówró ke éñan erm es ey. ⁴Es Kótókó Jesu ewr in sosi awoba, yec'etñ ke l'éb l'elu ey es ey e sikpl ab em. Li sng ey wus na e suñ ab em, ese elél eke Nyam ey Es erur ab af. ⁵Anygbel él Nyam eci segn feñ! Amen.

Amani Mamn tasi a

⁶Nyam esñ ony bibm a ek'eyan Krist sosiem a eci; sica ow am ew'm any iti eke k'upñn in ij fafa nene, ke éwal am leer "Amani Mamn" ejeci nyam.

7Nawre em a, Amani Mamn tasi ejeci anm; agɲ gbe anɲ ek'am wuwal ɔny nuɲ em, ke am erur ek'itɲɲ Amani Mamn a eke bi dad Krist ec'odad a. ⁸Na sosisem, ek'egɲ kaka feɲ am dad ɔny Amani Mamn ejeci ek'elm ow a eke si dad ɔny a ec'odad, ke Nyam óɲɲ ɔwl'l, ek'ow el ey oglog erm es nyam ek'anɲ afr ow ɔɔɔ yeji. ⁹M'ikɲ anym mi dad etɲ emɛny m'am dadr em: ek'egɲ kaka feɲ am dad ɔny Amani Mamn ejeci ec'odad ek'ótarm es yec'a eke s'ɔɲ ɔny ab ab, ke Nyam óɲɲ ɔwl'l.

¹⁰Sica kɔ agɲ ec'aw eke k'aw'm a m'am ɔl es, kɔ Nyam ec'ab ee? Kɔ agɲ m'am ɔl eke k'erur'm ee? Njaɲ! Blɛl m'am ɔl ek'agɲ k'ɔny em ec'erur ana, mi k'ɔtum m'elm Krist e libɔwi.

Elɛl eke Pɔl eel erm es

¹¹Agɲ lisijimɛl, m'am dad ɔny eke k'uwr any ek'Amani Mamn a eke m'ɔb m'ok ɔny a, elm egɲ e low eke ɔkn. ¹²Ow elm egɲ ogɲ m'ebm, etɲ egɲ kaka feɲ yeji yegam im ow e low, kɔ Jesu Krist in obi elu ow e low ɔkm yegm'm.[†]

¹³Etɲ irir wɛl dad ɔny elɛl eke mi kokr lɛɲɲ ab em eke m'anɲ Jwifel e Nyam nuɲ igɲ ebr ab em a e low. Uwr elɛl eke m'ijr agɲ a feɲ ek'el Nyamel ec'agɲ a gbre, ke m'ew lec em eke mi ki ɲuɲɲ el ab any. ¹⁴Lɛɲɲ ab em a, wɛl b'ɛkn tasi, eke m'afɲ em lawlɛl a feɲ ek'el em ec'ɔwɔɲɲ ab es, Jwifel e Nyam nuɲ igɲ ebr a ec'ów feɲ e kok em. M'ɔny lec m'akm el feɲ ey lagɲɛl e Nyam nuɲ igɲ ebr ab em e sol esig e dogɲɲ owi em.

¹⁵Gbɛkɔ, gbuɲ ke wɛl éw'm a etɲ Nyam sɔsum oc'm in eci sɔɲɲ ikɲ ab em, etɲ l'ɛɲɲɲm eke mi ki kok in e juma. ¹⁶Etɲ eke l'egɲ l'eb eke li k'elu Jim ɔkm li yegm'm, yec'etɲ ke m'ɔtu m'im m'ɔb in ec'Amani Mamn a e kokoba m'ok agɲ ek'elm Jwifel a, m'iim m'ibram egɲ kaka eke ki yegm'm low. ¹⁷Etɲ m'ewlm m'iim Jerusalem m'ɛknm agɲ a ek'ikɲ anym el erm esɛl gbuɲ ke em yeji m'el a; kɔ kpekɲ m'ɔkɲ any m'im Arabi wus af, yogɲ anake m'anɲ m'ewl m'ow **Damas** eb em a. ¹⁸Akpo nyahan ec gbuɲ etɲ m'im m'ey Jerusalem; yogɲ anake m'uw Pier[†] any, ke m'anɲ in ab toɲ segɲ lew yen a. ¹⁹M'ɛknm erm es ejeci kaka, ek'ow elm Es Kɔtɔkɔ lisijim Jak cɛ. ²⁰Low na eke m'am awɲ ɔny ow e lɛl a, el low nawre tasi; m'am eb Nyam danɲu ek'ow elm yadɲ m'ɔnym.

²¹Ow e jam a, m'im Siri lele Silisi ab eci wus ab af. ²²Gbɛkɔ Jude ec'agɲ a ek'ub Krist nawre a, k'ɛknm im any af lɛɲɲ kaka. ²³Low cɛ eke -l'irir wɛl dad em e lís a el: «Egɲ a eke lɛɲɲ sig em a, b'ijr ey gbre a, lɛɲɲ na em am dad Amani Mamn a eke s'ub nawre ke l'erur eke li ki ɲuɲɲ a e low.» ²⁴Etɲ -n'am kɔklm Nyam em sosisem.

Erm esɛl ejec'a egɲ Amani Mamn a eke Pɔl am ɔb a eb

2 ¹Sica ek'akpo lew yar ec a, m'ewl meny m'im Jerusalem Barnabas ab; m'oc Tit yej'ab m'im. ²M'ewl meny m'im anɲke Nyam elu ow e

[†] 1.12 Pɔl e lís e low ec'a, èkn Ob Kok 9.3-6. [†] 1.18 Pier: Arame ebr em a, *Kefas*.

low ɔkm yegm'm eke mi ki kok eβen. Jerusalem yogŋ, luku eke m'as saw em Nyamel ec'idr esel ab a, m'otar Amani Mamn a eke m'am ɔb m'ok agŋ ek'elm Jwifel a e low akr m'ok el. Tasi em a, m'erurm ek'em e juma eke m'am kok lel ow eke mi kok legŋ sig em ab ab a, e low k'él ɔfr ɔfr. ³Etŋ Tit ek'anŋ em ab, ke el Grək iy, ke wel ubrm likr es a, wel ɔnym'n lec em eke li k'ubr likr es. ⁴Gbekɔ agŋ lisijimel ayadŋu ek'anŋ ey ec'araŋŋ a erur eke wel k'ubr'r likr es. Agŋ amua ow anŋ ey em es lɔl em, eke k'otar ey akr úw ey ec'ewi e s'el Jesu Krist em a e low any. -N'am erur eke si k'el ol e madu. ⁵Etŋ s'elum el abusu es wanci kaka, yec'etŋ ke s'úcu Amani Mamn a e low nenyembri nyam a s'ony es ɔny eci.

⁶Gbekɔ, Nyamel ec'idr esel egbel a ɔm im low owr kaka eke mi ki kok. Etŋ em ec'a, ow elm el ec'idr esel egbel eke -l'eel a elm low tasi em ec'any af, anŋke Nyam ec'any af a, agŋ a feŋ el kpeŋ kpeŋ. ⁷Kɔ tasi em a, -l'ekn nana eke Nyam abul'm agŋ ek'elm Jwifel a ec'Amani Mamn e kokoba eke mi k'ɔb, ese elel eke l'abul Pier eke k'ɔb ok Jwifel ab af. ⁸Etŋ -l'iri yej'eke Nyam ew'm agŋ ek'elm Jwifel a ec'erm es, ese elel eke l'ew Pier Jwifel ec'erm es ab af. ⁹Jak, Pier lel Jan ab, eke wel b'oc ese Nyamel ec'es ewel af a, uw any ekn eke Nyam anake bibm em abul'm juma na a; -l'eb ey abu, em lele Barnabas ab, -li yegm eke -l'erur. Sica si dad s'okarir ey feŋ eke, ey si b'ow s'im si kok juma agŋ ek'elm Jwifel a ec'araŋŋ, ke el -n'imn Jwifel em eci. ¹⁰Low ce eke -l'ibrmn ey a el, ke s'ókŋ Jerusalem e Nyamel ab em ec'ɔgbɔru a e low. Etŋ em obi mi kok ow e low erm nyam em.

Pɔl ec'abr ek'enym Pier

¹¹Gbekɔ eke Pier ow Antioɔ ek'anŋ Siri wus af a, m'atar in ab agŋ feŋ ec'any af, anŋke n'ony low ɔbr. ¹²Tasi em a, gbuŋ ke agŋ nyam nyam eke Jak erm a ow a, Pier am us abu agŋ lisijimel ek'elm Jwifel ab ab. Gbekɔ legŋ ek'agŋ a eke bi dogŋŋ likr es ubr owi es a ow a, Pier ocr sos es etŋ egŋm eke k'ij ob agŋ lisijimel ek'elm Jwifel ab ab ij, anŋke n'ony agŋ a eke bi dogŋŋ likr es ubr owi es a e muru. ¹³Jwifel ab em ec'agŋ lisijimel beb yeji am kok enyembri yony yony owi na ese Pier af, etŋ Barnabas in obi yeji igb ey el ec'enyembri yony yony owi na em. ¹⁴Etŋ eke m'ekn eke el ec'es an a k'elm nyim nyim ke k'otarm es Amani Mamn e low nenyembri nyam ab ab a, agŋ a feŋ ec'any af mi dad Pier m'ese: «Ŋ ek'el Jwif a, ir eb anŋ ese agŋ ek'elm Jwifel ab af etŋ kokm yec'a eke Jwifel ec'ol a dad a. Bla sosiem etŋ am erur eke k'ony agŋ ek'elm Jwifel a lec em ir eb ese Jwifel af ee?»

Jwifel lele agŋ ek'elm Jwifel ab e sel eŋŋ Krist e nawre ub em

¹⁵Ey s'el Jwifel ey e mew em, kɔ s'elm bieku ejeci ec'agŋ ek'uwm Nyam ec'ol ab any a. ¹⁶Gbekɔ s'uw any ek'egŋ ec'elel eke Nyam b'oc'r ese egŋ nyim nyim af a, anŋ egŋ a ec'ɔmn eke b'ony Jesu Krist em a, kɔ ow elm

Mois ec'ol a eke li b'elum a sosiem. Na sosiem anake ey yej'eke s'el Jwifel a, s'ub Jesu Krist nawre, yec'etɲ ke l'úw ey any ese agɲ nyim nyim af, ey ec'omn eke s'onny Krist em a eci, ke ow k'élm eke si kok ol a ec'ów a feɲ iy neny a eci. Tasi em a, *egɲ kaka k'ow elm nyim nyim Nyam ec'any af* eke li kok ol a ec'ów feɲ ek'am dad a iy neny yeji. † 17 Ey, s'am ol eke Nyam k'oc ey ese agɲ nyim nyim af Krist sosiem. Sica, eke wel b'ekn ey ese sikpl esel af a, ke ayaf wel ki dadr ab ee? Ke Krist sikpl e juma n'am kok ee? Njanɲ, ow elm eben! 18 Tasi em a, eke m'ewl m'eny m'im ol a eke m'igɲ m'elu es ab em, ke em sosi m'am ɔbr low a. 19 Em, ol sosiem anake m'erurm eke mi k'ir eb ol ec'ij a. † Etɲ ów amua feɲ ecr eben, yec'etɲ ke m'ír eb Nyam eci. Em m'uw olikɲ af Krist ab, 20 etɲ m'anɲ owr, gbekɔ ow elm em m'anm owr ij, kɔ Krist anake anɲ owr em em a. Jam aɲa, em ec'owr anɲ a, mi bi kok ow e low Nyam Jim e nawre e m'ub ab em, in eke l'erur'm toɲ ke l'oc in e sel a l'irmn em sosiem a. 21 Mi k'ótum m'ocm Nyam e bibm na m'owlm. Tasi em a, ek'ow el ol em egɲ b'ecr el nyim nyim es Nyam ec'any af, ke Krist e luw a, ɔfr ɔfr ana!

Ol em kɔ omn em wel b'el nyim nyim ee?

3 1 Onny Galat eyɲ, kɔ nuɲ em am uɲ onny! Onny bwo ec'egɲ kokr onny agn ee? Ke, onny ec'any af kpata wel otar Jesu Krist ec'olikɲ af e luw a e low akr. 2 M'am erur eke ki kpabr low ibrm na es: kɔ onny ec'Abɲ Lala a ek'ɛɲan a, ol ec'ów a feɲ eke kokr iy neny a sosiem oglog Amani Mamn a ek'irir ke onny onny ow em a sosiem ee? 3 Bla sosiem etɲ k'ótum onny nuɲ em ee? Onny, ɔbr nuɲ Abɲ Lala em, sica onny obi e lɛc em am erurir eke k'uwarrir ab ee? 4 Ów amua feɲ ek'ɛɲɲ onny a, ɔfr ɔfr cɛ ow k'el ee? Ow itm ek'ow k'el ɔfr ɔfr. 5 Nyam b'onny onny in ec'Abɲ a, etɲ li bi kok sakrowa onny ec'araɲɲ. Kɔ ol ec'ów a feɲ eke bi kokr iy neny a sosiem li bi kok ów amua n'onny onny oglog Amani Mamn a ek'irir ke onny onny ow em a sosiem ec'ee? 6 Kin yec'eke Nyam Lel dad Abraham e lís: *n'onny omn Nyam em, ow onny Nyam oc'r ese egɲ nyim nyim af, † in ec'omn a sosiem*. 7 Sica ow it eke k'uwrr any ek'agɲ a feɲ eke b'ir eb omn em a, el Abraham ec'alaw tasi. 8 Nyam Lel ewar eke Nyam b'ow oc agɲ ek'elm Jwifel a, ese agɲ nyim nyim af in ec'any af, el ec'omn a sosiem. Na sosiem anake Nyam Lel ikɲ anym ɔb Amani Mamn na ok Abraham eke: *Nyam b'ow ecr η em, edɲ wus na nimum ec'agɲ a ɔwrɔ*. † 9 Eke Abraham ub nawre a, wel edɲ'n ɔwrɔ; eben neny nyam, wel b'edɲ agɲ a feɲ ek'ub nawre a ɔwrɔ, ese el el eke wel edɲn Abraham ab af.

† 2.16 Selu 143.2; Rom 3.20-22. † 2.19 Lɛɲɲ sig em a, eke n'am ol eke li k'el nyim nyim es Nyam ec'any af a, Pɔl ir eb Mois ec'ol ab em. Eke sica l'ub Krist nawre a, l'ekn eke Mois ec'ol a ɔom egɲ elm nyim nyim. Na sosiem anake l'erurm eke li k'ir eb ol eci ij a. Ol ec'a: l'uw ŋ. † 3.6 Nuɲ ɔb 15.6. † 3.8 Nuɲ ɔb 12.3.

¹⁰Sica agŋ eke bi tutr eke, eke b'elum ol ke Nyam óc'ŋ ese nenyembri nyam es af a, musue el el eci. Tasi em a, Nyam Lel dad nine: *Gbre él egŋ yec'eke seŋŋ feŋ k'ow eluam ów a feŋ eke wel nɔn anŋ ol e lel ab em a eci.*[†]

¹¹Etŋ ow ayl yej'eke, egŋ kaka k'ótum elm nyim nyim Nyam ec'any af ol ec'elum a sosiem, aŋke Nyam Lel dad nine: *egŋ yeci ek'el nyim nyim Nyam ec'any af a, b'ow anŋ owr in ec'ómŋ a eke l'oc l'elu ow em a sosiem.*[†]

¹²Gbeƙo ol ɔnym low kaka ɔmn ab. Ow eke Nyam Lel nana dad a el: *egŋ yec'eke bi kok ol ec'ów a feŋ ek'anŋ'n em a, b'ow anŋ owr in em.*[†]

¹³Gbeƙo Krist ɔg ey an ligbel em ol e musue a e lís. In anake ey e musue a eke k'ehŋ ey a, ey'r af a. Tasi em a, Nyam Lel em wel dad: *Gbre él egŋ feŋ ek'uw ke wel pag es likŋ af a eci.*[†] ¹⁴Na sosiem anake ɔwrɔ a eke Nyam ewar eke k'edŋ Abraham a, b'ow ebm agŋ ek'elm Jwifel a yeji Krist sosiem, ke ey feŋ si b'ehŋ ɔmn em Abŋ Lala a eke Nyam ewar a.

Ol lele low ewar ab

¹⁵Agŋ lisijimel, s'ocr ey ec'eb ir em e low nyam s'obar any: ek'egŋ nyam kok aja e lel ew es ese elel ek'ow it ab af, egŋ kaka k'ótum ɔnym aja e lel na tetŋm es oglog nɔnm low ejeci elum em. ¹⁶Eben eke Nyam ewar Abraham lele iy a eke k'anŋ in em ey ɔkm ab ab e low ana. Wel dadm esme: *lele alaw a eke k'anŋ in em ok ɔkm a, ese agŋ nɔnɔ owi af. Njan, egŋ nyam ce e low. Tasi em a, ow eke wel b'awl a el: lele iy a eke b'ow anŋ ŋ em ey ɔkm ab ab.*[†] Etŋ egŋ a, in l'el Krist. ¹⁷Kin low a e m'erur eke mi ki dad a: Nyam kok aja e lel nyam ew es, etŋ ewar eke b'ow ucu ow e low ɔny es. Ol a eke akpo duw akpo likŋ lele lew ab ec, gbunŋ ke ey ɔkm a, k'ótum ɔnym abusu tetŋm low a eke Nyam ewar ow e low ew es ab es. ¹⁸Sica, ek'ob ap a eke Nyam ɔŋ ese aja af a, el ol sosiem, ke ow elm ewar a sosiem ij. Ke, tasi em a, ewar a sosiem Nyam elu in ec'erm mamn ɔkm Abraham e lís.

Bla lowi tasi ol bi kok ee?

¹⁹Etŋ ek'ow el eben, ke bla sosiem Nyam ɔŋ agŋ ol ee? Ol el ob eke Nyam igŋ af, yec'etŋ ke n'óŋ agŋ uw el ec'ów ek'akplm in ec'any af ab any, etŋ ow it eke li k'anŋ toŋ ke egŋ a eke k'anŋ Abraham em ey ɔkm a ów; aŋke in sosiem wel ewar low a ew es. Ol a, afr erm esel elu ow e low ɔkm, etŋ egŋ nyam anŋ ow ec'araŋŋ a.[†] ²⁰Gbeƙo ow ibram ek'egŋ nyam

[†] 3.10 Ol Ɔkn 27.26. [†] 3.11 Abakuk 2.4; ðkn Rom 1.17 lele ow eci akr otar ab ab.

[†] 3.12 Ob Ap 18.5; Rom 10.5. [†] 3.13 Ol Ɔkn 21.23. [†] 3.16 *iy lel alaw ab*: eke wel b'awl

Nuŋ Ɔb 12.7 a, yogŋ wel b'awl *alaw*; gbeƙo low a eke Pɔl am elu ɔkm aŋa a el Ebre em ec'odad ebl a ek'anŋ a “egb ewl”. Gbeƙo in ec'iri tasi a el *likr mij e liy oglog likr mij ec'ey*.

Pɔl am dad eke low a eke Nyam ewar Abraham a, ow ec'egŋ ek'ow ɔkŋ any tasi a el Krist.

Bèbmŋ Nuŋ Ɔb 3.15. [†] 3.19 Sinayi lafeny af a, Jwifel ec'ów ek'ec ab em a wel bi dad ese: Nyam elu in ec'ol a ɔkm yegm Moïis in ec'erm esel ab em. Moïis anake el egŋ ek'anŋ erm esel a lele dedeku ab ab ec'araŋŋ a.

k'anŋ ow ec'araŋŋ ij, eke ow el eŋŋ nyam ce eke low a ot es a, etŋ Nyam ce anake low a ot es a.[†]

²¹Sica low na e nyandre el bogŋ ec'ee? Ol lele Nyam e low a eke ewar ew es ab ab okrm af ee? Ow elm eβen! Blel ol nyam ɔtu eke k'ɔŋ eŋŋ sel, etŋ blel agŋ eŋŋ ol ikŋ na ana, ke blel nimamn ana, blel ol a ɔŋ el -l'el nenyembri nyam esel Nyam ec'any af. ²²Gβekɔ, Nyam Ləl dad eke wus nimum in anŋ sikpl ec'abusu a ec'ew. Na sosiem anake ow it eke Nyam e low a ek'ewar ew es a, k'el tasi agŋ a feŋ ek'ub nawre a eci, el ec'ɔmn eke -n'ɔnyn Jesu Krist em a sosiem.

²³Gbuŋ ke ɔmn e leŋŋ a ów a, ol ɔnym ey ab ese sobel em esel af, etŋ s'am eku leŋŋ a ek'ɔmn k'elu sos ɔkm a. ²⁴Ow ɔŋ, ol el ey e nyimn es toŋ Krist ow; yec'etŋ ke Nyam óc ey ese agŋ nyim nyim af in ec'any af ey ec'ɔmn a sosiem. ²⁵Sica eke ɔmn e leŋŋ ow a, si k'ɔtum s'anm nyimn es na ec'abu em ij.

²⁶ɔny feŋ, eel Nyam ec'ey ɔmn a ek'ɔny okr ɔny af Jesu Krist ab a sosiem. ²⁷Tasi em a, ɔny feŋ okar af Krist ab mij nuŋ a eke wəl ok ɔny ab em, etŋ ewal anŋŋ ese Krist in obi af. ²⁸Sica ereb anm agŋ ek'el Jwifel lel agŋ ek'elm ab ec'araŋŋ, madu lel ewi ab ec'araŋŋ, ɔyow lel eŋŋ ab ec'araŋŋ; ɔny feŋ, eel nyam coco Jesu Krist ab ec'af okr ab em. ²⁹Etŋ ek'eel Krist eci, ke ɔny eel Abraham ec'ey etŋ eel aja ij esel ese elel eke Nyam ewar ew es ab af.

ŋ elm adu ij, kɔ iy

4 ¹Kin em e tutr e m'ɔny a: ek'iy a ek'el aja ij es a anŋ gɔŋni a, li b'ew ese adu af. Ke tasi em a, ob a feŋ in eci ce. ²Gβekɔ, ow it ke n'am elum agŋ a ek'am ekn in e lís e low, ke am ɔsu in ec'ob a feŋ a, toŋ ke leŋŋ a ek'es ew a ów. ³Ey yeji eβen neny nyam. Eke s'anŋ ese etuey af a, s'el wus aŋa e sabusu e lec a e madu.[†] ⁴Gβekɔ, eke leŋŋ a e Nyam b'ebm ew es a ow a, l'erm Jim ow. Wəl ew'r yow em etŋ l'ir eb ol em, ⁵yec'etŋ ke li sóg agŋ a feŋ ek'anŋ ol ec'abusu ab em a, ke s'ɔtu s'el Nyam ec'ey.

⁶Gβekɔ, ke wəl úw any eke eel in ec'ey a, Nyam ɔŋ Jim ec'Abŋ a ow ey ey ec'erm ab em; etŋ Abŋ na anake b'ɔŋ ey si dad «Aba!» ow e nyandre el, «em Es!» ⁷Ow sosiem a, ŋ elm adu ij, kɔ iy; etŋ ek'el iy a sosiem, Nyam b'ow ɔŋ aja eke li beb̄m l'ew in ec'ey ab es a.

Eke Galat eyŋ ewm erm -li b'ow -l'ewl meny -l'el ol e madu

⁸Leŋŋ sig em a, uwmn Nyam any etŋ eel sabusu ek'elm sinyam tasi yej'a e madu. ⁹Sica yefenyina em ek'uwr Nyam any, oglog yefenyina em

[†] 3.20 Ol ɔkn 6.4. [†] 4.3 wus aŋa e sabusu e lec a e madu: agŋ beb ec'a, ow el wus e sabusu eŋŋŋ eke b'ijr eŋŋ gbre eke li k'itŋŋm erm em a. Agŋ likpr ec'a, Pəl odad ebl na em, am yegm sol ey eke Nyam any uwm esel beb b'eŋŋ eb, ke wəl ɔtu eke k'oc beb̄m likr es ubr ec'ol, ses gβegbl ec'ol lele ów eke wəl dɛdŋŋ Jwifel em e sol ab ab. B'eb̄m Galat 4.9; Kolos 2.8,20.

eke Nyam uw ɔny any a, ayaf ow it eke k'ewal elumn wus aŋa e sabusu e læc ek'elm low kaka ab ee? Ayaf emeny ɔtur eke k'ewal eel el e madu ee? ¹⁰B'ucur seŋŋ beb, awl beb, akpo e seŋŋ beb lel akpo beb ab e low ɔnyn es. ¹¹M'am ɔny ermij ɔny eci: eke juma e mi kok ɔny ec'araŋŋ a k'elm ɔfr ɔfr sosiem.

¹²Agŋ lisijimel m'am ŋɔŋŋ ɔny, kòkr ese em af, aŋke em yeji mi kok ese ɔny af. Kokm'n low ŋuŋ kaka. ¹³ɔny, am ɔkan low em eke m'ɔg es m'ɔb ɔny Amani Mamn e kokoba a, ow el em ec'ɔl em. ¹⁴Etŋ em e sos megl a eke em ec'ɔl ab em itm eke wɛl ki ler a, ɔnym ɔny nɛnŋŋ walmn elumn'm es. Kɔ ɔny kɔɔkɔ, ebr'm ese Nyam ec'erm es nyam af, oglog ese Jesu Krist af. ¹⁵Lɛŋŋ a, anŋŋ sos em iŋŋ em. Etŋ sica bla lowi eŋŋ ɔny ee? M'ɔtu eke mi dad m'ese: lɛŋŋ a, blel ɔnyn abusu eke ki sɔsmn ɔny ec'anyamn ab es ɔŋŋ'm, blel kokr. ¹⁶Kɔ sica ɔny ec'ifnu m'ewl m'el low nɛnyembri nyam e m'am dad ɔny a sosiem ee?

¹⁷Agŋ amua[†] ek'am kok ese ɔny e lís e low cɛ wɛ'n am ew any af a, el e sow tutr a akplm ɔny eci. El e low eke -n'am ɔl a cɛ el: ke -n'ɔny -li kpab ɔny es em e lís, yec'etŋ ke ɔtur lær el. ¹⁸Tasi, ow akpl ek'ɛŋŋ k'ɔny ɔny e lís ec'erur, gbɛkɔ ke ow el low nimamn eci, ow it ek'ow k'el seŋŋ feŋ, kɔ ke ow k'élm lɛŋŋ eke mi b'anŋ ɔny ec'araŋŋ a cɛ. ¹⁹Em ec'ey, emeny m'am ij ɔny e gbre, gbre ek'otarir es ese yɔw ek'am ew iy ec'ab af, etŋ mi b'ow m'anŋ em eben toŋ ow áyl'm sos em ek'ɔny feŋ Krist ir ɔny em. ²⁰M'erur eke blel m'anŋ ɔny saw wanci na af, ke m'ɔtu mi dad ɔny odad akunda ejec'em. Tasi em a, mi k'uwm elel eke mi ki kokr ɔny e lís ab any.

Agar lele Sara ab

²¹Dàdr'm, ɔny ek'am erurir ek'ol k'ew ɔny es a: irimn yec'a ek'ol a am dad ab ee? ²²Nyam Lel dad eke Abraham in ew ey yony, Agar ek'el adyɔw ab ab ow'n ew nyam etŋ Sara ek'el yɔw lewi ab ab yeji ow'n ew nyam.[†] ²³Adyɔw iyŋ a, wɛl ew'r igŋ nyam lele yɔw nyam ab ec'erur em, kɔ yɔw lewi a ec'iy a, wɛl ew'r Nyam e low a eke ewar ab em.[†] ²⁴Odad na ɔny akr otar ejeci. ɔyɔw yony a anŋ ese sinm yony af. Krɛkrɛ e sinm a, el Sinayi lafeny af ec'a, etŋ li b'ew ey eke b'el madu: ke Agar ana, ²⁵etŋ Agar anake el Sinayi lafeny a ek'anŋ Arabi wus af a. Etŋ in cɛ anake yɛfenyna em a, n'anŋ ese Jerusalem[†] ec'eb a ek'in ec'ey ab ab el madu a. ²⁶Kɔ Jerusalem ek'anŋ afr a el lewi, etŋ in anake l'el ey lis a. ²⁷Tasi em a, Nyam Lel dad nine:

[†] 4.17 *Agŋ amua* el Jwifɛl ek'ub Jesu nawrɛ, ke am ec Galasi e Sinyamel ab em, eke sica Pɔl anm yogŋ ij a, neny es at em dad agŋ Mois ec'ol ec'elum e low (èkn Galat 2.4-12).

[†] 4.22 Abraham ew Ismael Agar ab etŋ l'ew Isak Sara ab. Nuŋ ɔb 16.15; 21.2. [†] 4.23 Nuŋ ɔb 17.16. [†] 4.25 Aŋa wɛl am oc Jerusalem bebmn Jwifɛl e Nyam nuŋ igŋ ebr a, eke b'ucu ol e low ɔny es toŋ ke -l'ewr ese madu af a. Èkn 4.3 lele ow ec'akr otar ab ab.

Sos em iñn'ñ itr yow!
 Èlu sos em iñn e lebl,
 ñ ek'uwm iy ew e dudu any a;
 añke yow a eke wel iñn elu es a,
 b'ow ew ey akm yow a ek'ony iñn a.†

²⁸Sica aññ lisijimel ony ec'a, ese Isak af, eel ey eke wel ew ese elel eke Nyam ewar ab af. ²⁹Gbeko ese legñ sig em ec'a eke Abraham ec'iy a eke wel ew iñn lele yow ab ec'erur em a, ijr iy a eke wel ew Nyam ec'Abñ ec'erur em a gbre a, yefenyina em yeji, eben ce ow aññ. ³⁰Ko Nyam Lel em a, ayaf wel dadr ee? Wel dad nine: òññ adyow a lel in ec'iy ab ab, añke adyow iñn a k'utum ijm aja yow lewi a ec'iy ab ab.† ³¹Na sosiem a, aññ lisijimel, ey s'elm adyow a ec'ey, ko ey yow lewi a ec'ey.

Krist sɔg ey

5 ¹Krist sɔg ey, yec'etñ ke s'él ewi tasi. Na sosiem inymn es kikri lewi el na em, ke onyn sos osu, ke k'éwlmn elmn madu ij.

²Em Pɔl, m'am dad ony: eke yebr wel ubr ony likr es, ke Krist elm low kaka ony ec'ij. ³Emeny m'am usr lebl af mi dad eññ fññ eke b'egñ likr es ubr owi eb a, ow it eke li k'elum ol a nimum. ⁴Ony ek'am ɔl eke k'eel neny nyam esel Nyam ec'any af ol ec'elum em a, ony obi em anake kpabr es Krist e lís a; etñ ony irmnin Nyam e bibm a ek'eñan a. ⁵Sica ey ec'a, s'oc ey e nawre ub a s'elu Nyam em. In li b'ow n'ññ ey s'el neny nyam esel in ec'any af; low na anake s'am eku Abñ Lala ec'abusu a eke b'ecr ey ec'omn ab em kok juma a. ⁶M'am dad tasi em m'ese, eke s'okr af Jesu Krist ab a, ke wel úbr ey likr es oglog ke wel k'úbrm ey likr es, ow elm low kaka. Ko low tasi a ce el: úb nawre, ke yégm ñ ec'omn a erur owi em.

⁷Ony ɔbr nuñ senyn senyn! Bwo ec'egñ edññ ony eke k'élum low nenymbri nyam ee? ⁸Low yec'a eke wel dad ony ke ok ony es sos em a, anm Nyam ek'esñ ony a ogñ owm. ⁹Ow aññ ese: «Lijru teeli ce eke b'anñ ma em, ke b'ññ ma a nimum iñn ab af.» ¹⁰Gbeko, Es Kɔtɔkɔ obn'm omn ony e lís: k'ow onymn tutr ejeci eke k'ow otarm es em ec'ab ab. Etñ eññ a ek'am mumu ony a, ke ow el in ec'elel eke n'anññ a, Nyam b'ow ɔb'r low gbre ij eci.

¹¹Aññ lisijimel, ko em, likr eke wel k'ubr ony es e kokoba emeny m'am ɔb ony ee? Ek'ow el nawre, bla sosiem etñ emeny wel am ijr'm gbre ee? Tasi em a, eke m'am ɔb likr es ubr owi e kokoba ke Krist ec'olikñ a elm eññ kaka e wus elu owi ij. ¹²M'am erur ek'agñ amua ek'am mumu ony likr es ubr sosiem a, blel -li kok ow afñ na es; -li kok -l'el eññ agbru.

Yèbr Abñ Lala nyimn ony ec'eb ir a

¹³Aññ lisijimel, Nyam eññ ony in e lewi ij ab em, gbeko lewi ij ikñ na itm eke k'ññ ony abusu kokr ony e sos af ec'ow eke b'aw ony a. Ow tasi

† 4.27 Esayi 54.1. † 4.30 Nuñ ɔb 21.10.

eke ki kokr a el, ke erur em, kókr ów ɔɔanin ɔny ɔfr. ¹⁴Ol na nimum ann ol nyam na em: *Ow it eke k'erur eɔɔ kaka feɔ eɔe ɔ obi af.*† ¹⁵Sica eke bi kokr eɔe akp em ndey af, ám gugɔnin ke ám ɔnyn ijarir ɔny ɔfr, ke èwr erm, b'ow ɔɔanin ɔny ɔfr.

¹⁶Na sosiem mi dad m'ese: yèbr Abɔ Lala nyimn ɔny ec'eb ir a, yec'etɔ ke ki kókmn ɔny e sos af ec'ów eke b'aw ɔny a. ¹⁷Sos af ec'ów amua eke b'aw ɔny a, éɔɔm Abɔ Lala e low ebm etɔ Abɔ Lala yeɔi éɔɔm sos af ec'ów amua eke b'aw ɔny a e low ebm. El yony mum ec'araɔn a atarir, etɔ ow e liy eke b'ann em ey ɔkm a el, ke k'ɔtumk kokmn yec'a ek'am erurir a. ¹⁸Gbekɔ eke Abɔ Lala bi nyimn ɔny, ke ɔny anmn ol ec'es ew em ij.

¹⁹Ów a eke ey e sos af ec'ów aw b'ɔsu, ke wɛl b'ekn a el: aɔɔ e lɔɔɔn e b'agbr eɔɔ kaka feɔ ab, eb eke -li b'ir sikpl em, ów ɔbr ɔbr eke -li bi kok el ec'erur em; ²⁰sinyam yadɔ e nuɔ igɔ, aɔɔ kok owi; aɔɔ ec'ifn owi, ów esu, nyamnɛyr ɔnyanin; erm bebl, aɔɔ feɔ ec'es ew owi, em bubr owi lel el ɔfr em ec'ijarm owi ab. ²¹-N'am erur eke el lawlɛl ec'ob ek'ɔny a el yeɔi -n'ɔny, -l'el mar eɔɔɔ, ob iju, etɔ emeny -li bi kok ów eɔeci ɔɔɔ ek'otarir es amua eke wɛl dad ab ab. M'am ewar ɔny etɔ m'ikɔ anym mi dad yeɔi: aɔɔ a eke bi kok ów amua a, k'ow eɔnm usu Nyam e gbɔɔɔɔɔɔɔ usu a.

²²Sica kin ey yec'ekɛ Abɔ Lala b'ɔsu ey em: erur, sos em igɔ, erm es ey, low eku, erm mamn, low kok ɔɔ eɔɔ, cɛcɛ el, ²³erm frɔɔɔ, sos es ɔny. Mi k'ɔnym ɔmn eke ol k'ifn ów amua. ²⁴Aɔɔ a ek'el Jesu Krist ec'a, oc el e sos af ec'ów aw a eke b'irmn el a ew olíkɔ af. ²⁵Sica, ek'ow el Abɔ Lala em s'am ir eb a, ke si yébr Abɔ ikɔ na nyimn ey. ²⁶Si k'éel és efuu, ów esu k'áɔɔ ey ec'araɔn, nyamnɛyr ɔnyanin yeɔi k'áɔɔ ey ec'araɔn.

Òkmnin sel es

6 ¹Aɔɔ lisijimɛl, eke b'ekán ɔny em ec'eɔɔ nyam ek'am kok low ek'akplm a, ɔny eke Nyam ec'Abɔ a am nyimn ɔny a, èlumɔ in abu l'éwl l'eb eɔɔɔ mamn a; gbekɔ ke ow él erm frɔɔɔ em. Etɔ m'am dad eke ɔny em ec'eɔɔ feɔ k'éw sos erm, ke kí yebmn meju owrm ɔny. ²Òkmnin sel es ɔny e sɛɛɛɛ leg leg ec'uyu em: ow em anake b'ow èlumɔ Krist ec'ol a. ³Ek'eɔɔ nyam bi tutr eɔe in el any es etɔ l'elɔ ob kaka a, ke in sosi n'am eɔur. ⁴Ow akpl ek'eɔɔ eɔɔ k'ɔny in ec'es an a igbl ogɔ ekn; ek'ow akpl'l sos em, ke ow él in ɔny eci, kɔ ke li k'ócm l'ɔbarm lawlɛl ec'ab ab, ⁵aɔɔke eɔɔ eɔɔ b'ow uyu in obi ec'eɛɛɛɛɛ.

⁶Eɔɔ yec'ekɛ b'eɔɔ Nyam ec'odad a e low yeɔm a, it eke ki cɛc in ec'ob e n'ɔny a, eɔɔ a eke bi yeɔm'n low ab ab.

⁷K'èɔurir ɔny sosi: ow itm eke wɛl ki kokr Nyam miyer. Eɔɔ, ow a cɛ eke li b'ewl a, li b'ub. ⁸Eke eɔɔ ewl ów eɔɔ eke b'aw'r a in ec'ɔgm a, li b'ow l'ub luw; kɔ eke l'ewl yec'a ek'Abɔ Lala b'erur a, li b'ow l'ub sel ek'ɔnym

† 5.14 Ob Ap 19.18.

uwr. ⁹Sos k'ám ey low nimamn e kok em, anke e s'amnm sos, ow e wanci b'ow a, si b'ow s'ub. ¹⁰Na sosiem, eke s'ony abusu a, si kók egη fηη low nimamn, ab brobro omn em ec'agη lisijimel a.

Ɛwar es abal el lel esηη ab

¹¹Sica em obi ec'abu em anake m'am nɔn lel a, ese elel eke lel moni a e sagb a am yegm ab af. ¹²Agη a ek'am erur ek'ony ony lec em ubar likr es a, el agη ek'am erur eke k'ij any agη em. Etη -n'am kok eben, yec'etη ke wel k'ijrm el gbre Krist ec'olikη a sosiem. ¹³Agη amua ek'egη likr es ubr owi eb a, el obi a -l'eluamn ol a; -l'erur eke k'ubar likr es, yec'etη ke -n'ony abusu -l'opr ów, eke lec em egηη meny ewr ikη na e low ebr. ¹⁴Em ec'a, ey Es Kɔtɔkɔ Jesu Krist ec'olikη af e luw a ec'ów ce m'erur eke mi k'opr, anke Krist ec'olikη af e luw a, em ec'a, ow ew ese wus ec'ob a fηη eke we'n uw af, etη em yeji m'ew ese egη eke uw wus ec'ob a fηη ec'any af af. ¹⁵Na sosiem, eke wel ubr'η likr es oglog wel ubrm'η es yeji, low kaka anm em, kɔ yeci tasi ek'el low a el: ke él egη owr. ¹⁶Sica agη a fηη eke b'elum em e low yegm a el ec'eb ir em a, m'am dad eke: Nyam ec'erm es ey a lel erm mamn ab ab k'ánη el af, el, lel agη a fηη ek'el Nyam ec'**Israel** ab ab.

¹⁷Yefenyina em a, emeny egη kaka fηη k'ow k'ijr'm gbre ij, anke em e sos af e meny ewr amua, el Jesu e gbre e m'ij a e meny ewr. ¹⁸Agη lisijimel, ke ey Es Kɔtɔkɔ Jesu Krist ec'owrɔ a, ánη ony fηη ab. Amen.